

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/31/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4121204927
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4121204927.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Pátrovičovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Denisy Šaligovej v spore žalobcu: W. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXX, proti žalovaným: 1/ P. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. R. XXX, zastúpená: Mgr. Romana Mravíková, advokátka, so sídlom Štefánikova trieda 2/3, Nitra, 2/ J. C. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXX, zastúpený: JUDr. Lenka Takáčová, LL.M., advokátka, so sídlom Mariánska 1359/4, Nitra, o určenie neplatnosti časti kúpnej zmluvy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 02. novembra 2021 č. k. 36C/15/2021-82, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaným 1/, 2/ priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra (súd prvej inštancie) rozsudkom zo dňa 02. novembra 2021 č. k. 36C/15/2021-82 (napadnutý rozsudok) zamietol žalobu a žalovaným v 1. a 2. rade priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa domáhal určenia, že kúpna zmluva uzavretá dňa 25.06.2019 medzi žalovanou 1/ ako predávajúcou a žalovaným 2/ ako kupujúcim, v časti II. bod 1, predmetom ktorej je nehnuteľnosť, nachádzajúca sa v kat. úz. R., obec R., okres N., zapísaná na LV č. XXXX ako parc. reg. C č. XXX/XX zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m², je neplatná. Žalobca uviedol, že so žalovanou 1/ sú manželia od roku XXXX, ale niekoľko rokov žijú oddelene. Rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 04.02.1999, sp. zn. 10C/22/1999 bolo ich bezpodielové spoluvlastníctvo manželov zrušené. Na podklade tohto rozsudku ako manželia uzavreli dňa 04.05.2015 dohodou o vysporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov - BSM (dodatok č. 3), podľa ktorého všetky nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX pre k. ú. R., nadobúda do výlučného vlastníctva a užívania žalobca. Medzi nimi sa nachádza aj parc. reg. C č. XXX/XX. Len nedopatrením, resp. opomenutím nedošlo k zavkladovaniu predmetnej dohody zo dňa 04.05.2015 do katastra nehnuteľností. Právny záujem na navrátenie parc. č. XXX/XX do pôvodného stavu vychádza zo zistenia, že vlastnícke práva žalobcu k danej nehnuteľnosti boli ukrátené, pričom žalovaná 1/ a žalovaný 2/ konali podvodom. Žalovaný 2/ vedel, že žalobca nesúhlasil s jeho navrhovanými podmienkami a žalovaný 2/ vedel o splnomocnení a dohode o BSM medzi manželmi, pretože spolu jednali a boli jasne deklarované vlastnícke vzťahy k daným pozemkom. Žalobca mal záujem so žalovaným 2/ o mimosúdnu dohodu, avšak neúspešne. Hoci nedošlo k zavkladovaniu dohody zo dňa 04.05.2015, vôľa manželov na vysporiadanie BSM bola jasne a zreteľne deklarovaná a strany tejto dohody boli prejavom svojej vôle viazané. Preto sa žalobca domáhal ústavnej ochrany vlastníctva. Vo vyjadrení doplnil, že podľa neho vôľa manželov ako materiálny znak vyjadrená v dodatku č. 3 dohody o vypořádání BSM bola jasne

deklarovaná, aj keď je pravdou, že po formálnej stránke nebola vložená do katastra. Údaje v katastri nehnuteľností majú deklaratórny charakter a len evidujú existujúci právny stav.

3. Žalovaná 1/ k žalobe uviedla, že o predaji parcely sa dohodli všetky strany sporu ako aj dcéra D.. Pre žalobcu bolo výhodné získať pozemok, ktorý bol tiež predmetom kúpnej zmluvy. Nevedela, prečo podal žalobca po 2 rokoch žalobu. Aj predchádzajúcu zmluvu podpisovala len žalovaná 1/. V ďalšom vyjadrení uviedla, že podľa nej žalobca nie je aktívne legitimovaným subjektom k podaniu takejto žaloby, pretože nebol účastníkom zmluvy a nemôže sa domáhať určenia jej neplatnosti. Ona bola výlučnou vlastníčkou pozemku parc. č. XXX/XX, jej dispozičné právo nebolo obmedzené a preto mohla nehnuteľnosť scudziť, a to aj bez súhlasu žalobcu. Žalobca podľa nej nepreukázal naliehavý právny záujem na určení neplatnosti právneho úkonu. Domáha sa určenia neplatnosti časti kúpnej zmluvy bez ďalšieho popisu, v čom vidí právom chránený záujem na takomto určení. V roku 1999 došlo k zrušeniu BSM manželov, jeho vyporiadanie bolo možné v lehote 3 rokov od zániku. V prípade nehnuteľností musí ísť o písomnú dohodu. Dohoda z roku 2015 je absolútne neplatná, ona nadobudla nehnuteľnosti v roku 2004, preto nie je možné, aby akékoľvek vyporiadanie BSM v sebe zahŕňalo majetok, ktorý bol nadobudnutý po zániku BSM. Žalobu navrhla zamietnuť a priznať nárok na náhradu trov konania.

4. Žalovaný 2/ považoval žalobu za nedôvodnú, špekulatívnu. Uviedol, že dňa 25.06.2019 bola uzatvorená kúpna zmluva medzi žalovanou 1/ ako predávajúcou, žalovaným 2/ ako kupujúcim ako aj predávajúcim a D. F. ako kupujúcim. Išlo o 2 kúpne zmluvy. Keďže nepoznal znenie dohody o vyporiadaní BSM v znení dodatkov 1 a 2, nemohol sa vyjadriť ani k obsahu a správnosti dodatku č. 3. Podľa neho je ale dodatok č. 3 neplatným právnym úkonom, nie je tam uvedené miesto právneho úkonu, nie je tam špecifikácia nehnuteľností, nie sú osvedčené podpisy účastníkov. Ide o neurčitý právny úkon, ktorý je absolútne neplatný a tým, že nebol zavkladovaný, nenadobudol ani účinnosť. Ďalej tvrdil, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy, a to s poukazom na § 137 písm. c) CSP. Údajné vlastnícke práva žalobcu nebudú chránené a ich údajné ukrátenie nebude s konečnou platnosťou vyriešené, pričom žalobca ani nedosiahne ním želaný výsledok - odstránenie ukrátenia vlastníckych práv. Samotná žalovaná 1/ v zmluve vyhlásila, že na predmete kúpy nemá uzatvorené žiadne zmluvy s tretími osobami, týkajúce sa predmetu zmluvy, ani neuskutočnila žiaden jednostranný právny úkon s obsahom, ktoré by kupujúcich mohli po prevode vlastníckeho práva k predmetu kúpy právne, či fakticky obmedziť pri ich užívaní. Podvedený v tomto prípade by mohol byť iba žalovaný 2/. Pred podpisom zmluvy sa uskutočnilo spoločné stretnutie za prítomnosti strán sporu, D. F. a brata žalovaného 2/. Práve žalobca si do zmluvy presadil ustanovenie čl. IV odsek 13. Žalobca žalovaného 2/ nevyzval k mimosúdnejmu riešeniu veci. Samotná kúpna zmluva obsahovala 2 právne úkony, pričom predaj pozemku zo strany žalovaného 2/ ako aj výška kúpnej ceny za pozemok, boli podmienené predajom spornej nehnuteľnosti. Ak by sa žalovaní 1/, 2/ nedohodli na predaji sporného pozemku, nedošlo by k uzatvoreniu zmluvy medzi žalovaným 2/ a D. F.. Záverom zhrnul, že dodatok č. 3 je absolútne neplatným právnym úkonom, žalobca k pozemku nenadobudol vlastnícke právo, nepreukázal, že by ho mal nadobudnúť, neunesol dôkazné bremeno ohľadom neplatnosti časti kúpnej zmluvy, nepreukázal na podanej žalobe naliehavý právny záujem. Práve žalovaný 2/ nadobudol pozemok podľa platnej kúpnej zmluvy, svoje tvrdenia preukázal, kúpna zmluva obsahuje 2 zmluvy, ktoré sú závislé a podmienené, preto nemožno žalovať neplatnosť len časti kúpnej zmluvy, okruh pasívne legitimovaných osôb je širší. Navrhol žalobu zamietnuť a uplatniť si nárok na náhradu trov konania. V ďalšom vyjadrení uviedol, že aj keby bol dodatok č. 3 platným úkonom, čo ale poprel, nikdy nenadobudol účinnosť podľa § 149a Občianskeho zákonníka. Údajná vôľa manželov je sporná, pretože v predloženej splnomocnení zo dňa 04.05.2015 by mal žalobca konať v mene a na účet žalovanej v 1. rade ako vlastníčky sporného pozemku. Poukázal na rozhodnutie ÚS ČR, sp. zn. I. ÚS ČR 412/2000, pričom podľa neho nestačí dohoda o vyporiadaní BSM do 3 rokov od zrušenia BSM len platne uzatvoriť, a to vrátane jej dodatkov, ale v tej lehote musí byť podaný aj návrh na vklad.

5. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania zistil, že dňa 25.06.2019 bola uzatvorená kúpna zmluva, predmetom ktorej bol prevod nehnuteľnosti, nachádzajúcej sa v kat. úz. R., evidovanej na LV č. XXXX ako parc. reg. C č. XXX/XX zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², spoluvlastnícky podiel 1 k parc. reg. E č. XXX/XXX orná pôda o výmere X XXX m²; tieto boli vo vlastníctve žalovanej v 1. rade. Okrem toho bola predmetom zmluvy parc. reg. C č. XXX/XX orná pôda o výmere XXX m², ktorá bola vytvorená GP č. XXX/XXXX, vyhotoveným X., B..T..Y., úradne overeným pod č.X dňa 05.06.2019. Predmetný pozemok bol vo vlastníctve žalovaného 2/. Žalovaná 1/ ako predávajúca

previedla nehnuteľnosti na žalovaného 2/ za kúpnu cenu 2.946,21 eura a 2.053,79 eura. Žalovaný 2/ ako predávajúci previedol nehnuteľnosť na D. F. za kúpnu cenu 5.000 eur.

6. Dňa 04.05.2015 bola podpísaná dohoda o vysporiadaní BSM ako Dodatok č. 3, medzi žalobcom a žalovanou 1/, ohľadne nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX pre k. ú. R.. Tieto nehnuteľnosti žalovaná 1/ odovzdala do užívania a vlastníctva žalobcovi s tým, že môže s nimi nakladať ako s vlastným majetkom. Od 04.05.2015 bol v plnom rozsahu zodpovedný za prenájom, investície a predaj majetku, pri predaji V. je povinný vyplatiť žalovanej 1/ sumu 100.000 eur. Pri možnom predaji nehnuteľností vedených na LV č. XXXX je potrebný súhlas oboch manželov, ani jeden nemôže konať samostatne.

7. Splnomocnením zo dňa 04.05.2015 mala žalovaná 1/ splnomocniť žalobcu k predaju pozemkov - parc. č. XXX/X, XXX/XX, podľa LV č. XXXX, k. ú. R. s tým, že celú časť z predaja poukáže na účet B. K., P.B.. Pri predaji parc. č. XXX/X musí byť vyňatý a zameraný pozemok pod A., splnomocnenie sa netýka predaja A. a ani pozemku pod ním. Ďalej ho splnomocnila ku všetkým úkonom, ktoré sa týkajú vyňatia pozemkov, prepisov a zápisov zmien na katastrálnom úrade, ako aj všetkých rokovaní s inými osobami. Týka sa aj parcel č. XXX/XX, XXX/XX a XXX/XX na LV č. XXXX.

8. Podľa LV č. XXXX pre k. ú. R. je D. F. výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti, pozemku reg. C parc. č. XXX/XX orná pôda o výmere XXX m², titul nadobudnutia je V XXXX/XX. Podľa LV č. XXXX pre k. ú. R. je žalovaná 1/ výlučnou vlastníčkou nehnuteľností, evidovaných ako parc. reg. C č. XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX spolu so stavbou V. so súp. č. XXX, postavenom na parc. č. XXX/XX a XXX/XX. Titul nadobudnutia je V XXXX/XX.

9. Rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 04.02.1999 č. k. 10C 22/99-10 bolo zrušené BSM manželov - žalovanej 1/ a žalobcu. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 10.02.1999.

10. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 137 Civilného sporového poriadku, § 39, § 40 ods. 1, § 46 ods. 1, 2, § 47 ods. 1, 2, § 149 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka, § 42 ods. 2 písm. c/, § 28 ods. 2, 3, § 70 ods. 1, § 7 písm. c/ zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) a dospel k záveru, že žaloba v predmetnej veci, tak ako je formulovaná, nie je žalobou podľa § 137 písm. c) CSP, pretože predmetom tejto žaloby nie je určenie, či tu právo je alebo nie je. Žaloba v predmetnej veci je žalobou podľa § 137 písm. d) CSP, pričom v takom prípade platí, že takáto žaloba je prípustná len za podmienky, ak to vyplýva z osobitného predpisu, pričom o takýto prípad v danej veci nejde. Predmetnej žalobe preto nie je možné z týchto dôvodov vyhovieť. Záver súdu o nedostatku naliehavého právneho záujmu je prvoradým dôvodom, pre ktorý určovací návrh nemôže obstáť a vedie bez ďalšieho k zamietnutiu žaloby. Ďalšími otázkami (platnosť dodatku č. 3, vecná legitímácia, podmienenosť kúpnych zmlúv a pod.) sa už preto nemusel zaoberať a preto žalobu už ani ďalej neposudzoval. Poukázal na to, že aj ústavný súd zaujal názor, podľa ktorého, ak všeobecný súd dospeje k záveru, že naliehavý právny záujem nie je daný, vecnou stránkou podanej určovacej žaloby sa ďalej nezaoberá (II. ÚS 137/08).

11. Záverom súd prvej inštancie uviedol, že zo žalobného návrhu vyplýva, že sa žalobca domáhal neplatnosti časti kúpnej zmluvy, pričom v priebehu konania aj po poučení o jeho procesných právach ako aj po predbežnom právnom posúdení, žalobca na otázku súdu, či trvá na podanej žalobe, uviedol, že na nej trvá. Viackrát počas konania podotkol, že ad 1) žiada, aby bol pozemok vrátený jemu, manželke alebo jeho dcére K. F., ad 2) chcel dosiahnuť odškodnenie za tento pozemok alebo vrátenie pozemku na dcéru, ad 3) aby mu žalovaný 2/ vrátil pozemok alebo odškodnil jeho cenu, ktorú určí znalecký posudok. Z tvrdení žalobcu je zrejmé, že sám uvažoval o odškodnení, t. j. tomu svedčí žaloba o plnenie, resp. vrátenie pozemku, čomu zodpovedá žaloba o určenie vlastníckeho práva (a nie o určenie neplatnosti zmluvy). Okrem toho sám potvrdil, že vedel o tom, že nehnuteľnosti vrátane sporného pozemku boli prevedené v roku 1999 na tretiu osobu (brata žalovanej 1/), ktorý ich v roku 2004 previedol (predal) zmluvou na žalovanú 1/. Titul nadobudnutia, uvedený na LV č. XXXX pre k. ú. R. ako V XXXX/XX, skôr svedčí o tom, že výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti bola od roku 2004 už len žalovaná 1/, tak, ako to bolo vedené aj v katastri nehnuteľností.

12. Vzhľadom na to, že dôvodom pre zamietnutie žaloby bol nedostatok naliehavého právneho záujmu, súd prvej inštancie návrhy na doplnenie dokazovania (výsluch žalovanej 1/, svedkov, listín) zamietol

z dôvodu hospodárnosti konania, ako aj pre zachovanie zásady čo najrýchlejšieho prejednanía a rozhodnutia veci.

13. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP. Keďže žalovaní 1/ a 2/ boli v konaní úspešní v celom rozsahu, priznal im voči žalobcovi nárok na plnú náhradu trov konania. Strany sporu nenavrhlí a ani súd nezistil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré by mal postupovať podľa § 257 CSP a náhradu trov konania žalovaným nepriznať.

14. Proti uvedenému rozsudku podal odvolanie žalobca, žiadal rozsudok zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uviedol, že jeho eminentný záujem bol, aby predmetná parcela č. XXX/XX v k. ú. R. na LV XXXX nebola scudzená, ale aby bola zablokovaná vo vlastníctve jeho manželky - žalovanej 1/. Tento zámer bol predložený predchádzajúcou listovou dohodou s manželkou, že predmetná nehnuteľnosť bola kúpno predajnou zmluvou zo dňa 18.04.2017 na vyriešenie podnikateľského zámeru ich dcéry K. F.. Žalovaná 1/ túto zmluvu pri predaji nehnuteľnosti žalovanému 2/ zamĺčala a následne dňa 25.06.2019 opätovne spornú parcelu odpredala žalovanému 2/. Tým nedodržala zákonom stanovenú lehotu na následný predaj danej parcely vyplývajúcej z kúpno predajnej zmluvy v období 3 rokov. A následne na základe kúpno predajnej zmluvy zo dňa 18.04.2017 a na základe splnomocnenia bude prevedená parcela na dcéru K. F.. Ďalej uviedol, že žalovaná 1/ na kúpno predajnú zmluvu zo dňa 18.04.2017 nedbala a nehnuteľnosť kúpnu zmluvou zo dňa 25.06.2019 odpredala žalovanému 2/, čo on považuje za prípad „moral insanity“ vo vzťahu k ich spoločnej dcére. Poukázal na Dohodu o vypořádání BSM, dodatok č. 3 medzi žalovanou 1/ zo dňa 04.05.2015 a to nie preto, že by sa domáhal jej relevantnosti, ale preto, že dokladá záujem manželov konať ohľadne majetku spoločne, po vzájomnom súhlase, čo mala byť záruka vo vzťahu k ich deťom. Táto listina dokumentuje vôľu manželov konať určitým spôsobom, čo žalovaná 1/ porušila. Navyše žalovaná 1/ mu vystavila plnomocnenstvo, aby ju zastupoval pri všetkých právnych úkonoch v súvislosti so zmluvnými aj mimozmluvnými vzťahmi, čo len potvrdzuje, že v tom čase mala záujem aj vôľu, aby bol zásadným spôsobom účastný pri nakladaní s nehnuteľnosťami. Teda jeho naliehavý právny záujem smeroval k tomu, aby žalobou dosiahol zrušenie časti kúpnej zmluvy zo dňa 25.06.2019 vo vzťahu k parcele č. XXX/XX s tým, že sa obnovia pôvodné vlastnícke vzťahy k žalovanej 1/ a následne v zmysle kúpno predajnej zmluvy zo dňa 18.04.2017 manželka parcelu prevedie na dcéru K. F. na vyriešenie podnikateľského zámeru. Táto kúpna zmluva pre chybu nebola zavkladovaná, pretože prioritou bolo zdravie dcéry a jej dieťaťa. S konaním na zavkladovanie pozemkov chceli pokračovať v roku 2019 (po zlepšení zdravotného stavu dcéry a jej dieťaťa), avšak žalovaná 1/ tieto odpredala skôr ako k tým úkonom prišlo. Žalobca záverom uviedol, že súd prvej inštancie posudzoval žalobu výlučne formálne právne a nevzal do úvahy zámer, ktorý on žalobou sledoval. Tvrdenie súdu prvej inštancie, že svojim rozhodnutím vlastne predchádza ďalším sporom, neobstojí, lebo po jeho prípadnom úspechu v konaní by bola nehnuteľnosť kúpno predajnou zmluvou prevedená na dcéru.

15. K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadrila žalovaná 1/, žiadala rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že odvolanie žalobcu je zmätočné, nie je z neho zrejmé, čoho sa vlastne žalobca domáha, v čom spočíva jeho naliehavý právny záujem na určení neplatnosti kúpnej zmluvy. Rovnako sa odvoláva na dôkazy, ktoré nie sú súčasťou spisových materiálov, nie je zrejmé, na akú kúpnu zmluvu sa odvoláva. Uviedla, že žalobca tvrdí, že chce, aby časť kúpnej zmluvy, ktorá je predmetom konania, bola určená za neplatnú a aby pozemok parc. č. XXX/XX bol navrátený do jej vlastníctva. Toto tvrdenie žalobcu popiera existenciu naliehavého právneho záujmu, pretože takéto rozhodnutie je samo o sebe v rozpore s jej požiadavkou, keďže ona spätný prevod nehnuteľnosti odmietla. Žalobca nemôže naliehavý právny záujem stavať na jeho subjektívnej požiadavke bez toho, aby preukázal právny základ, od ktorého odvodzuje svoje postavenie ako žalobcu. Žiadnym spôsobom nepreukázal svoju aktívnu legitimitáciu. Pokiaľ sa žalobca odvoláva na dohody so žalovanou 1/ a na jemu udelené splnomocnenia, v prvom rade bol povinný zabezpečiť uspokojenie záložného veriteľa a pohľadávky v exekučnom konaní. Existencia tohto obmedzenia neumožňovala prevod vlastníckeho práva pozemku parc. č. XXX/XX na dcéru K., preto sa vyjadrenia žalobcu v tomto smere nezakladajú na pravde. Podľa jej názoru nie je možné, aby došlo k určení neplatnosti len časti kúpnej zmluvy, keď obsahovo pôsobí zmluva ako celok.

16. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP),

prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

17. Podľa § 387 ods. 1 CSP (Civilný sporový poriadok), odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

18. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

19. Ak má odvolací súd za to, že prvostupňový súd nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa (úplne) správne argumentačne vysporiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie s náležitosťami podľa § 220 ods. 2 CSP, ale sa len obmedzí na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, správne zistil skutkový stav, správne vec posúdil po právnej stránke, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto v zmysle § 387 ods. 1 CSP sa obmedzuje len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a nebude ich opakovať.

20. Odvolací súd dodáva, že dospel k záveru o vecnej správnosti preskúmaného rozsudku súdu prvej inštancie. Prvoinštančný súd totiž vo veci dostatočne zistil skutkový stav a v intenciách platnej právnej úpravy vyvodil z neho i správne právne závery, vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, vyvodil správne skutkové zistenia, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, príslušné ustanovenia podstatné pre právne posúdenie veci interpretoval a aplikoval právne súladným spôsobom, jeho úvahy sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. Súd prvej inštancie primerane rozumným a okolnostiam danej veci postačujúcim spôsobom reflektoval i na odvolateľom vznášané tvrdenia, na danú vec aplikoval i relevantné hmotnoprávne ustanovenia a svoje rozhodnutie presvedčivo a náležite odôvodnil, zodpovedajúc už i na všetky právne a skutkovo významné otázky predkladané žalobcom v jeho odvolaní. Žalobca v odvolaní neuviedol žiadne také skutočnosti, skutkové či právne, s ktorými by sa súd prvej inštancie nebol vypořiadal, pokiaľ boli pre danú vec relevantné.

21. Na potvrdenie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie odvolací súd dodáva, že v ustanovení § 137 písm. c) a d) Civilný sporový poriadok rozčlenil určovaciu žalobu podľa obsahu na žalobu, ktorou sa má rozhodnúť o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem (c), alebo o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu (d). Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým. Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva, zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha (žalobcu). Pokiaľ žalobca chce osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi účastníkmi a k potrebe súdom určiť, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši. Ak žalobca neosvedčí naliehavý právny záujem na požadovanom určení, je to dôvod na zamietnutie žaloby bez toho, aby sa súd zaoberal vecou samou.

22. Žaloba o určenie neplatnosti zmluvy v súčasnosti za účinnosti Civilného sporového poriadku podľa § 137 písm. c) CSP už nie je žalobou o určenie, či tu právo je alebo nie je, keďže takou žalobou žalobcovia netvrdia (ne)existenciu žiadneho práva. Podaná žaloba v tomto konaní je nepochybne žalobou o určenie právnej skutočnosti, ktorá však v zmysle § 137 písm. d) CSP môže byť podaná iba vtedy, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Takýmito žalobami sú napr. žaloby o určenie neplatnosti dražby, o určenie neplatnosti výpovede z nájmu bytu alebo o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru. Takýmito osobitným predpisom však nie sú všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka vzťahujúce sa na právne úkony (§ 34 a nasl.), a preto v súčasnosti už nie je možné domáhať sa určenia neplatnosti právneho úkonu len s poukazom na ne.

23. Odvolací súd je toho názoru, že žalobca si neujasnil čoho presne sa domáha a akým právnym titulom, keďže uviedol, že chce, aby sa parcela č. XXX/XX dostala do vlastníctva buď jeho alebo manželky, alebo dcéry a tiež uviedol, že prípadne chce, aby ho žalovaný 2/ odškodnil za pozemok. Povinnosťou žalobcu bolo tvrdiť a preukázať existenciu naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti časti kúpnej zmluvy, ak mal za to, že podal žalobu o určenie, či tu právo je alebo nie je, a to vo vzťahu k nemu samému. To znamená tvrdiť a preukázať, aký vplyv či dôsledok by malo požadované určenie na

jeho práva či právne postavenie. Žalobca svoj naliehavý právny záujem zdôvodňoval v podstate tým, že chce dosiahnuť, aby sa predmetný pozemok vrátil do vlastníctva žalovanej 1/ a následne po vykonaní ďalších právnych úkonov, do vlastníctva dcéry K.. Prípadne požadoval, aby ho žalovaný 2/ odškodnil za sporný pozemok. Z vyjadrení žalobcu vyplýva, že svoj záujem na požadovanom určení opiera o dodatok k dohode o vypořádání BSM. Odvolací súd poznamenáva, že BSM žalobcu a žalovanej 1/ bolo právoplatne zrušené v roku 1999 súdnym rozhodnutím a v zmysle zákona majetok patriaci do BSM (nadobudnutý do právoplatnosti rozsudku o zrušení BSM) si mali manželia vypořádať v celom rozsahu do 3 rokov od zrušenia BSM. Dodatok č. 3 k dohode o vypořádání BSM bol vyhotovený až v roku 2015, k zavkladovaniu vlastníckeho práva podľa neho nedošlo. Keďže vlastníčkou sporného pozemku vedenou v katastri nehnuteľností bola žalovaná 1/, bola oprávnená s ním vlastnícky nakladať. Ústne dohody manželov ohľadne sporného pozemku sú v danej veci irelevantné.

24. Súd prvej inštancie v tomto prípade dospel správne k záveru, že v danej veci ide o žalobu o určenie právnej skutočnosti v zmysle § 137 písm. d/ CSP a že u žalobcu nie je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení, preto odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, pričom v podrobnostiach poukazuje na jeho odôvodnenie.

25. V odvolacom konaní boli úspešní žalovaní 1/, 2/, ktorým patrí v celom rozsahu náhrada trov vynaložených v tomto štádiu konania. Odvolací súd preto v súlade s ustanovením § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP rozhodol, že žalovaní 1/, 2/ majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

26. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).